

نگرشی کوتاه به حسابرسی داخلی

داخلی کنترل نظام کارکردهای : سوم بخش

برخورداری مؤسسه اعتباری از یک نظام کنترل داخلی مؤثر، ضمن بهبود و ارتقای کارایی و اثربخشی، به حفظ اعتبار و حسن شهرت آن می انجامد. موارد ذیل از جمله کارکردهای نظام کنترل های داخلی مؤثر می باشد:

- ۱- بهبود نظارت و پاسخگویی مناسب مدیریت و کمک به گسترش فرهنگ توانمند کنترلی
- ۲- کمک به فرآیند تصمیم گیری و اداره مؤثر مؤسسه اعتباری
- ۳- بهبود ساز و کارهای مرتبط، جهت مدیریت مناسب ریسک های موجود در فعالیتهای مؤسسه
- ۴- تقویت ساختارها و فعالیتهای کنترلی از جمله تفکیک وظایف، رعایت فرآیند اخذ مجوزها و مصوبات، رفع مغایرت ها و بازبینی عملکرد عملیاتی
- ۵- بهبود اقدامات کنترلی جهت پیشگیری، شناسایی و اصلاح به موقع نارسایی ها از جمله اشتباهات، تخلفات و اختلاسها.
- ۶- بهبود ارتباطات و گردش مناسب و به هنگام اطلاعات قابل اتکا در میان تمامی سطوح مؤسسه اعتباری
- ۷- بهبود و ارتقای نظام گزارش گری و اطلاع رسانی به موقع و قابل اتکای مؤسسه اعتباری به اشخاص و مراجع ذیربط
- ۸- حصول اطمینان از پایبندی کلیه سطوح مؤسسه اعتباری به قوانین، مقررات و الزامات نظارتی، دستورالعمل ها و بخشنامه ها و اجرای مؤثر آنها

اجزای نظام کنترل داخلی

نظام کنترل داخلی از ۵ عنصر به هم پیوسته تشکیل می شود:

- ۱- محیط کنترلی
 - ۲- شناسایی و ارزیابی ریسک
 - ۳- فعالیتهای کنترلی
 - ۴- اطلاعات و ارتباطات
 - ۵- خودارزیابی، نظارت و اصلاح نارسایی ها
- انواع کنترل های داخلی:
- کنترل های پیشگیرانه
 - کنترل های یابنده
 - کنترل های اصلاحی (اصلاح کننده)
 - کنترل های دستوری
 - کنترل های جبرانی

حسابرسی داخلی

حسابرسی داخلی از سال ۱۹۴۱ (یعنی از زمان تأسیس انستیتوی حسابرسان داخلی) تاکنون راه درازی را پیموده است. در حال حاضر حسابرسی داخلی یک حرفه کاملاً مطابق با استانداردها، آئین رفتار حرفه ای و برنامه تأیید شده است. در زمان فعلی حسابرسان داخلی از پستی بیشتر، شرایط کاری و ارائه خدمات متنوع تر و بهتری نسبت به زمانهای قبل برخوردار هستند و نهایتاً اینکه انستیتوی حسابرسان داخلی (IIR) با گسترش وسیع و ارائه خدمات متنوع از زادگاه خویش یعنی امریکای شمالی بسیار فراتر رفته است. مجموعه این عوامل باعث پیریزی پیشرفت عظیمی در بخش حسابرسی داخلی هم بطور منفرد و هم به صورت مجموعه گردیده است.

حسابرسی داخلی که جایگاهی والا در سیستم کنترل داخلی دارد به طور پیشرفته و مدرن از نقطه نظر پیدایش یعنی از سال ۱۹۴۰ و در بیش از ۷۰ سال از فعالیت خود موفقیت های زیادی داشته است. به طور کلی فعالیت حسابرسی داخلی به لحاظ تاریخی ۳ مرحله زمانی را گذرانده است.

- ۱- حسابرسی داخلی سنتی

۲- حسابرسی داخلی مدرن

۳- حسابرسی داخلی نفو مدرن

حسابرسی داخلی سنتی

حسابرسی داخلی در مرحله اول فقط در خدمت مدیر مالی بود و وظیفه‌اش چیزی بیش از کنترل کیفیت عملیات حسابداری نبود. به عبارت دیگر محصول کار حسابرسان داخلی، کنترل کیفیت کار حسابداری و مشتری آنان، مدیران مالی بودند.

حسابرسی داخلی مدرن

در این مرحله هدف، توسعه خدمات حرفه‌ای و گسترش بازار بود. در این مرحله خدماتی مانند کنترل تمام عملیات داخلی و خدمات مشاوره ای به مدیریت ارائه می‌شد و بنابراین «خدمت به مدیریت» به شعار حسابرسی داخلی تبدیل شد.